

Tabell 1

Redogörelse för investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer

Finansmarknadsaktör

Handelsbanken Fonder
Organisationsnummer: 556418-8851
LEI: 549300RJTULO02U5ZG71

Sammanfattning (Svenska)

Handelsbanken Fonder AB (LEI 549300RJTULO02U5ZG71, nedan kallat Fondbolaget) beaktar de huvudsakliga negativa konsekvenserna av sina investeringsbeslut för hållbarhetsfaktorer. Föreliggande redogörelse är den konsoliderade redogörelsen för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer för Fondbolaget. Denna redogörelse för de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer omfattar referensperioden från 1 januari till den 31 december 2023.

Fondbolaget bedömer löpande potentiella negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer och har identifierat att de huvudsakligen omfattar faktorer såsom klimat, miljö, mänskliga rättigheter, antikorrupcion och arbetsrättsliga frågor samt jämställdhet.

Denna sammanfattning av hur Fondbolaget beaktar huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer finns tillgänglig på följande språk: svenska, engelska, norska, finska och danska.

I de fall huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer inte beaktas för enskilda produkter eller att integreringen av hållbarhetsfaktorer på produktnivå går utöver vad som angivits i denna redogörelse framgår detta av respektive fonds informationsbroschyr.

Fondbolaget inhämtar data för, och redovisar kvantitativt, samtliga obligatoriska såväl som två ytterligare hållbarhetsindikatorer, i enlighet med kraven i artikel 6 i den delegerade förordningen 2022/1288. Indikatorerna redovisas nedan, under avsnittet *Beskrivning av huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer*. Analys av dessa indikatorer leder till att Fondbolaget vidtar åtgärder i linje med strategierna för Välja in, Välja bort och Påverka. En förklaring av utvecklingen för respektive indikator redovisas i de fall historik finns tillgänglig, och för alla indikatorer redovisas såväl vidtagna åtgärder som planerade åtgärder samt mål för nästkommande referensperiod.

Fondbolaget använder indikatorer bland annat inom områdena växthusgasutsläpp, energieffektivitet, biologisk mångfald, vatten, avfall, sociala och arbetsrättsliga frågor, mänskliga rättigheter, miljö, bekämpning av korrupcion och mutor, för att identifiera och prioritera huvudsakliga negativa konsekvenser.

Avseende växthusgasutsläpp har Fondbolaget vidtagit flertalet åtgärder under 2023 i syfte att beakta negativ påverkan, såsom:

- Fondbolaget arbetar vidare på målet om att minska sin koldioxidintensitet med 50% till år 2030.
- Fondbolaget arbetar vidare med åtagande till Net Zero Asset Managers Initiative och har under 2023 redovisat sin tredje lägesrapport (progress report).

- Fondbolaget har röstat för flertalet aktieägarmotioner i klimatfrågan, exempelvis för att få bolag att sätta utsläppsmål.
- Fondbolaget har fortsatt påverkansdialog med ett antal bolag som har stora utsläpp samt initierat ytterligare dialog. Syftet med dialogerna är att förmå bolagen att tydligare rapportera och minska sin klimatpåverkan.
- Under året har Fondbolaget som dotterbolag till Svenska Handelsbanken AB också arbetat fram och presenterat vetenskapligt satta utsläppsminskningsmål som just nu är under validering av Science Based Targets initiative och förväntas accepteras under 2024.

Summary (English)

Handelsbanken Fonder AB (LEI 549300RJTULO02U5ZG71, and referred to below as the fund company) considers principal adverse impacts of its investment decisions on sustainability factors. The present statement is the consolidated statement on principal adverse impacts on sustainability factors of the fund company.

This statement on principal adverse impacts on sustainability factors covers the reference period from 1 January to 31 December 2023.

The fund company regularly assesses potential adverse impacts on sustainability factors and has identified that these mainly consist of factors such as the climate, environment, human rights, anti-corruption and employee matters, as well as gender equality.

This summary of how the fund company considers adverse sustainability impacts on sustainability factors is available in the following languages: Swedish, English, Norwegian, Finnish and Danish.

In the event that the principal adverse impacts on sustainability factors are not taken into account for individual products or the integration of sustainability factors at the product level exceeds that which is specified in this statement, this will be disclosed in the specific fund's prospectus.

The fund company collects data for, and quantitatively reports on, all mandatory as well as two additional sustainability indicators, in accordance with the requirements of Article 6 of Delegated Regulation (EU) 2022/1288. The indicators are presented below, under the section "Description of the principal adverse impacts on sustainability factors". Analysis of these indicators leads to the fund company taking action in line with its strategies for inclusion, exclusion and engagement. An explanation of the development for each indicator is presented where historical data is available, and actions taken, actions planned and targets set for the next reference period are presented for all indicators.

The fund company uses indicators in the following areas to identify and prioritise principal adverse impacts: greenhouse gas emissions, energy efficiency, biodiversity, water, waste, social and employee matters, human rights, the environment, anti-corruption and anti-bribery.

With regard to greenhouse gas emissions, the fund company has taken several measures during 2023 linked to considering adverse impact, such as:

- Continuing to work towards the goal of reducing its carbon intensity by 50% by 2030.
- Continuing to pursue its commitment to the Net Zero Asset Managers Initiative, and in 2023 presented its third progress report.
- Voting for several shareholder proposals on the climate issue, for example to urge companies to set emission targets.
- Continuing to engage in dialogue with numerous companies that are high emitters and initiating further dialogue. The purpose of these dialogues is to encourage companies to clearly report and reduce their climate impact.
- During the year, the Fund Management Company, as a subsidiary of Svenska Handelsbanken AB, has also developed and presented science based emission reduction targets which are currently being validated by the Science Based Targets initiative and are expected to be accepted in 2024.

Sammenfatning (Dansk)

Handelsbanken Fonder AB (i det følgende benævnt Fondsselskabet) tager hensyn til de væsentligste negative indvirkninger af sine investeringsbeslutninger på bæredygtighedsfaktorer. Denne erklæring er den konsoliderede erklæring om de væsentligste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer fra Fondsselskabet.

Denne erklæring om de vigtigste negative indvirkninger for bæredygtighedsfaktorer omfatter referenceperioden fra den 1. januar til den 31. december 2023.

Fondsselskabet vurderer løbende potentielle negative indvirkninger for bæredygtighedsfaktorer og har identificeret, at disse hovedsageligt omfatter faktorer som klima, miljø, menneskerettigheder, bekæmpelse af korruption, sociale og personalemæssige spørgsmål samt ligestilling mellem kønnene.

Denne oversigt over, hvordan fondsselskabet vurderer de vigtigste negative indvirkninger for bæredygtighedsfaktorer, er tilgængelig på følgende sprog: svensk, engelsk, norsk, finsk og dansk.

I de tilfælde, hvor væsentligste negative indvirkninger for bæredygtighedsfaktorer ikke tages i betragtning for individuelle produkter, eller at integrationen af bæredygtighedsfaktorer på produktniveau overstiger det, der er specificeret i denne erklæring, vil dette blive oplyst af den respektive fonds prospekt.

Fondsselskabet indsamler data for og rapporterer kvantitativt alle obligatoriske samt to yderligere bæredygtighedsindikatorer, i overensstemmelse med kravene i artikel 6 i delegerede forordning 2022/1288. Indikatorerne er rapporteret nedenfor i den komplette rapport, under afsnittet Beskrivelse af væsentligste negative indvirkninger for bæredygtighedsfaktorer. Analyse af disse indikatorer fører til, at fondsselskabet træffer foranstaltninger i overensstemmelse med tilvalg, fravalg og påvirkning. En forklaring af udviklingen for hver indikator rapporteres, og truffet handlinger, planlagte handlinger og mål opstillet for den næste referenceperiode præsenteres for alle indikatorer.

Fondsselskabet bruger indikatorer på å følgende områder til at identificere og prioritere væsentlige negative påvirkninger: drivhusgasemissioner, energieffektivitet, biodiversitet, vand, affald, sociale og personalemæssige spørgsmål, menneskerettigheder, miljø, bekæmpelse af korruption og bestikkelse.

Med hensyn til udledning af drivhusgasser har fondsselskabet truffet flere tiltag i løbet af 2023 knyttet til at overveje negativ påvirkning, såsom:

- Fondsselskabet arbejder fortsat på målet om at reducere sin kuldioxidintensitet med 50 % inden 2030.
- Fondsselskabet fortsætter med at forfølge sit engagement i Net Zero Asset Managers Initiative og har præsenteret sin tredje statusrapport i 2023.
- Fondsselskabet har stemt for flere aktionærforslag om klimaspørgsmålet, for eksempel for at få virksomheder til at opstille emissionsmål.
- Fortsætte med at gå i dialog med flere virksomheder, der er høje emittere, og indlede yderligere dialog. Formålet med disse dialoger er at få virksomheder til tydeligt at rapportere og reducere deres klimapåvirkning.
- I løbet af året har Fondsselskabet, som datterselskab af Handelsbanken AB, også udviklet og præsenteret videnskabeligt fastsatte emissionsreduktionsmål, som i nuet valideres af Science Based Targets-initiative og forventes at blive accepteret i 2024.

Tiivistelmä (Suomi)

Handelsbanken Fonder AB (LEI 549300RJTULO02U5ZG71, jäljempänä Rahastoyhtiö) ottaa sijoituspäätöksissään huomioon pääasialliset haitalliset vaikutukset kestävyystekijöihin. Tämä ilmoitus on yhdistetty ilmoitus Rahastoyhtiön pääasiallisista haitallisista vaikutuksista kestävyystekijöihin.

Tämä ilmoitus pääasiallisista haitallisista vaikutuksista kestävyystekijöihin kattaa viitekauden, joka alkaa 1. tammikuuta ja päättyy 31. joulukuuta 2023.

Rahastoyhtiö arvioi jatkuvasti mahdollisia haitallisia vaikutuksia kestävyystekijöihin ja on tunnistanut näihin kuuluviksi pääasiallisesti sellaisia tekijöitä kuten ilmasto, ympäristö, ihmisoikeudet, korruptiontorjunta ja työoikeudelliset kysymykset sekä tasa-arvo.

Tämä tiivistelmä siitä, miten Rahastoyhtiö ottaa huomioon pääasialliset haitalliset vaikutukset kestävyystekijöihin, on saatavilla seuraavilla kielillä: ruotsi, englantia, norja, suomi ja tanska.

Mikäli pääasiallisia haitallisia vaikutuksia kestävyystekijöihin ei huomioida yksittäisille tuotteille tai kestävyystekijöiden integrointi tuotetasolla on tässä ilmoituksessa kerrottua laajempaa, asia ilmenee kyseisen rahaston esitteestä.

Rahastoyhtiö kerää tietoa ja ilmoittaa kvantitatiivisesti kaikki pakolliset sekä kaksi vapaaehtoista kestävyysindikaattoria delegoidun asetuksen 2022/1288 artiklan 6 mukaisesti. Indikaattorit esitetään ruotsinkielisen täydellisen ilmoituksen osiossa "Beskrivning av huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer" (Kuvaus pääasiallisista haitallisista vaikutuksista kestävyystekijöihin). Näihin indikaattoreihin pohjautuvan analyysin perusteella ryhdytään strategioiden Suosiminen, Poissulkeminen ja Vaikuttaminen mukaisiin toimiin. Selvitys jokaisen indikaattorin kehityksestä esitetään, jos historialliset tiedot ovat saatavilla. Lisäksi esitetään sekä toteutuneet toimenpiteet että suunnitellut toimenpiteet ja tavoitteet seuraavalle viitekaudelle.

Rahastoyhtiö käyttää indikaattoreita muun muassa seuraavilta alueilta tunnistaakseen ja priorisoidakseen pääasiallisia haitallisia vaikutuksia: kasvihuonekaasupäästöt, energiatehokkuus, luonnon monimuotoisuus, vesi, jätteet, yhteiskunnalliset ja työoikeudelliset kysymykset, ihmisoikeudet, ympäristö, korruption- ja lahjustentorjunta.

Kasvihuonekaasupäästöjen osalta Rahastoyhtiö on ryhtynyt vuoden 2023 aikana useisiin toimenpiteisiin, jotka liittyvät haitallisten vaikutusten huomioimiseen kuten:

- Rahastoyhtiö jatkaa työtään hiilidioksidi-intensiteetin vähentämiseksi 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä.
- Rahastoyhtiö jatkaa työtään Net Asset Managers –sitoumuksen mukaisesti ja on vuonna 2023 julkistanut kolmannen tilannekatsauksen (edistymisraportti).
- Rahastoyhtiö on äänestänyt useiden ilmaston liittyvien osakkeenomistajien aloitteiden puolesta, esimerkiksi saadakseen yhtiöt määrittelemään päästötavoitteet.
- Rahastoyhtiö on jatkanut vaikuttamisvuoropuhelua monien runsaspäästöisten yhtiöiden kanssa sekä aloittanut uusia vuoropuheluita. Vuoropuhelujen tavoitteena on kannustaa yhtiöitä raportoimaan selkeämmin ja vähentämään ilmastovaikutustaan.
- Vuoden aikana Rahastoyhtiö Handelsbanken AB:n tytäryhtiönä on myös kehittänyt ja esitellyt tieteellisesti asetetut päästövähennystavoitteet, jotka ovat parhaillaan vahvistettavana Science Based Targets -aloitteessa ja joiden odotetaan tulevan hyväksytyiksi vuonna 2024.

Oppsummering (Norsk)

Handelsbanken Fonder AB (heretter kalt Fondsselskapet) vurderer de viktigste negative konsekvensene av investeringsbeslutningene på bærekraftsfaktorer. Denne rapporten er en konsolidert oversikt over de viktigste negative virkningene på bærekraftsfaktorer for fondsforvaltningselskapet.

Denne erklæringen om de viktigste negative virkningene på bærekraftsfaktorer dekker referanseperioden fra 1. januar til 31. desember 2023.

Fondsselskapet vurderer løpende potensielle negative konsekvenser for bærekraftsfaktorer og har identifisert at de hovedsakelig omfatter faktorer som klima, miljø, menneskerettigheter, antikorrupsjon og arbeidsrettslige spørsmål samt likestilling.

Denne oppsummeringen av hvordan Fondsselskapet vurderer de viktigste negative konsekvensene for bærekraftsfaktorer er tilgjengelig på følgende språk: svensk, engelsk, norsk, finsk og dansk.

I de tilfeller hvor de viktigste negative konsekvensene for bærekraftsfaktorer ikke er hensyntatt for enkeltprodukter eller at integreringen av bærekraftsfaktorer på produktnivå går utover det som er angitt i denne rapporten, fremgår dette av det respektive fondsprospekt.

Forvaltningsselskapet samler inn data for, og rapporterer kvantitativt på alle obligatoriske samt to ytterligere bærekraftindikatorer, i samsvar med kravene i artikkel 6 i den delegerte forordningen 2022/1288. Indikatorene presenteres i den komplette redgjørelsen, under seksjonen «Beskrivning av huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer» (Beskrivelse av de viktigste negative virkningene på bærekraftsfaktorer). Analyse av disse indikatorene fører til at fondsforvaltningselskapet iverksetter

tiltak i tråd med strategiene for velge inn, velge ut og påvirke. Der historikk foreligger, gis en forklaring på utviklingen for hver indikator, og for alle indikatorer rapporteres både iverksatte tiltak og planlagte tiltak, samt mål for neste referanseperiode.

Forvaltningsselskapet bruker indikatorer på områder som klimagassutslipp, energieffektivitet, biologisk mangfold, vann, avfall, sosiale og arbeidsrelaterte forhold, menneskerettigheter, miljø, antikorrupsjon og bestikkelse for å identifisere og prioritere de viktigste negative konsekvensene.

Når det gjelder klimagassutslipp, har forvaltningsselskapet i 2023 iverksatt flere tiltak knyttet til å vurdere negative konsekvenser, eksempelvis:

- Fondsselskapet fortsetter å jobbe mot målet om å redusere karbonintensiteten med 50 prosent innen 2030.
- Fondsselskapet fortsetter å jobbe med engasjement for Net Zero Asset Managers Initiative og har i 2023 lagt frem sin tredje framdriftsrapport.
- Fondsselskapet har stemt for flere aksjonærforslag i klimaspørsmålet, blant annet for å få selskaper til å sette utslippsmål.
- Forvaltningsselskapet har fortsatt dialog med en rekke selskaper med store utslipp og tatt initiativ til videre dialog. Formålet med dialogene er å få selskaper til å rapportere tydeligere og redusere sin klimapåvirkning.
- I løpet av året har Fondbolaget, som et datterselskap av Handelsbanken AB, også utviklet og presentert vitenskapelig fastsatte utslippsreduksjonsmål som for tiden valideres av Science Based Targets-initiativet og forventes å bli akseptert i 2024.

Beskrivning av huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer

Indikatorer som gäller för investeringar i investeringsobjekt

Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling	Mått	Konsekvenser 2023	Konsekvenser 2022	Konsekvenser 2021	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod		
KLIMATRELATERADE INDIKATORER OCH ANDRA MILJÖRELATERADE INDIKATORER								
Utsläpp av växthusgaser	1. Utsläpp av växthusgaser	Scope 1- växthusgasutsläpp	1 468 047 (tCO ₂ e)	1 510 808 (tCO ₂ e)		Fondbolaget konstaterar en ökning i de indikatorer som mäter utsläpp relaterat till Scope 3, och en minskning sett till Scope 1 och 2. Analysen pekar på att ökningen i Scope 3 framförallt förklaras av att flera, för fondbolaget betydande, svenska portföljbolag gått från estimerad till rapporterad data. I flera fall har denna förändring medfört att bolagen rapporterar avsevärt högre utsläpp än det som tidigare har estimerats. Majoriteten av Fondbolagets totala koldioxidavtryck (över 63%) härrör från bolag	Fondbolaget har som mål att minska sin utsläppsintensitet mätt i tCO ₂ e per EVIC (PAI 2. Koldioxidavtryck) med 50% till år 2030, utifrån 2020 års basvärde. Målet tar hänsyn till samtliga utsläpp i bolagens värdekedja, dvs Scope 1, 2 och 3, och är utvecklat i enlighet med Net Zero Investment Framework (NZIF) som en del i Fondbolagets åtagande inom Net Zero Asset Managers (NZAM). Under 2023 har Fondbolaget redovisat sin tredje lägesrapport (progress report) till NZAM. Fondbolaget har åtta indexfonder som förvaltas i enlighet med Paris Aligned Benchmarks, med ett samlat kapital om SEK 244 miljarder vid utgången av 2023. Fonderna och dess indexsammansättning syftar till en	
		Scope 2- växthusgasutsläpp	528 705 (tCO ₂ e)	570 665 (tCO ₂ e)				
		Scope 3- växthusgasutsläpp	36 336 407 (tCO ₂ e)	36 216 924 (tCO ₂ e)				
		Sammanlagda utsläpp av växthusgaser	38 333 158 (tCO ₂ e)	38 298 396 (tCO ₂ e)				
		2. Koldioxidavtryck	Koldioxidavtryck	596.75 (tCO ₂ e/mEUR EVIC)	529.14 (tCO ₂ e /mEUR EVIC)			
		3. Investeringsobjektets växthusgasintensitet	Investeringsobjektets växthusgasintensitet	1 565.43 (tCO ₂ e/mEUR Revenue)	1 487.13 (tCO ₂ e/mEUR Revenue)			

						<p>som satt vetenskapliga utsläppsminskingsmål, godkända av Science Based Targets Initiative (SBTi).</p>	<p>tydlig minskning av utsläppen av koldioxid och andra växthusgaser.</p> <p>Under 2023 har Fondbolaget röstat för flertalet aktieägar-motioner i klimatfrågor, exempelvis för att få bolag att sätta utsläppsmål. Fondbolaget har också fört egen direkt påverkansdialog med flertalet stora utsläppare. Syftet med dialogerna är att förmå bolagen att tydligare rapportera och minska utsläppen.</p> <p>Under 2023 sökte Fondbolaget, som dotterbolag till Handelsbanken AB, validering av vetenskapligt satta utsläppsreduktionsmål av Science Based Targets initiative (SBTi). Målen förväntas bli validerade under 2024.</p>
4. Exponering mot företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen	Andel av investeringar i företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen	0.66%	0.65%	1.02%	<p>Fondbolaget har genom sin exkluderingsstrategi endast exponering mot:</p> <p>(i) bolag med en involvering i fossila bränslen som understiger våra tröskelvärden för exkludering (5% produktion/distribution, 50% services)</p> <p>(ii) godkända omställningsbolag</p> <p>Exponeringen gentemot företag verksamma inom sektorn för fossila bränslen har under 2023 på aggregerad nivå varit oförändrad.</p>	<p>Fondbolaget vill vara med i omställningen till en värld med låga koldioxidutsläpp och just ordet omställning är centralt. Bolag som ställer om från fossil energiproduktion till förnybar energiproduktion är viktiga aktörer i att faktiskt sänka de samlade koldioxidutsläppen i den reala ekonomin.</p> <p>Vi har därför beslutat att vi kan acceptera viss exponering mot fossila bränslen om det bolag vi investerar i uppfyller våra krav för att kvalificeras som ett omställningsbolag. Investeringar i omställningsbolag förväntas kvarstå under nästa referensperiod.</p>	
5. Andel av icke-förnybar energiförbrukning och energiproduktion	Investeringsobjektets andel av icke-förnybar energiförbrukning och icke-förnybar energiproduktion från icke-förnybara energikällor jämfört med förnybara energikällor, uttryckt i procent av totala energikällor	<p>Konsumtion: 56.57%</p> <p>Produktion: 19.65%</p>	<p>Konsumtion: 61.33%</p> <p>Produktion: 19.22%</p>		<p>Täckningen för indikatorerna har under 2023 förbättrats men är fortsatt under 50%. Förväntansbilden är att resultatet kommer att förändras i takt med att täckningen ökar, och att utfallet då bättre återspeglar faktisk påverkan. För årets utfall konstateras att andelen icke-förnybar energiförbrukning minskat och att andelen icke-förnybar</p>	<p>I Fondbolagets proaktiva påverkansarbete adresseras frågan om icke-förnybar energiförbrukning och produktion genom bolagsdialoger.</p> <p>Täckningen för indikatorerna är fortsatt låg även om det under 2023 har ökat. Fondbolaget kommer fortsatt fokusera på att tillsammans med dataleverantören se över möjligheterna för utökad täckning.</p>	

						energiproduktion har ökat marginellt.	
	6. Energiförbrukningsintensitet per sektor med stor klimatpåverkan	Energiförbrukning i GWh per miljon euro i intäkter från investeringsobjekt, per sektor med stor klimatpåverkan	<p>NACE sektor:</p> <p>A – Jordbruk, skogsbruk och fiske: 0.46</p> <p>B - Utvinning av mineral: 4.10</p> <p>C - Tillverkning: 1.68</p> <p>D – Försörjning av el, gas, värme och kyla: 1.72</p> <p>E – Vattenförsörjning, avloppsrensning, avfallshantering och sanering: 0.72</p> <p>F - Byggverksamhet: 1.72</p> <p>G - Handel: 0.20</p> <p>H – Transport och magasinering: 1.48</p> <p>L – Fastighetsverksamhet: 0.50</p> <p>(GWh/mEUR)</p>	<p>NACE sektor:</p> <p>A – Jordbruk, skogsbruk och fiske: 5.91</p> <p>B - Utvinning av mineral: 22.67</p> <p>C - Tillverkning: 2.57</p> <p>D – Försörjning av el, gas, värme och kyla: 1.84</p> <p>E – Vattenförsörjning, avloppsrensning, avfallshantering och sanering: 0.62</p> <p>F - Byggverksamhet: 0.09</p> <p>G - Handel: 0.33</p> <p>H – Transport och magasinering: 1.60</p> <p>L – Fastighetsverksamhet: 0.52</p> <p>(GWh/mEUR)</p>		<p>Fondbolagets analys pekar på marginella förändringar för majoriteten av sektorer men noterar att de tre mest väsentliga förändringarna återfinns i sektor A, B och F. Huvudsaklig förklaring är förändrad exponering mot sektorerna och förbättrad rapportering av bolag med hög energiförbrukningsintensitet.</p>	<p>I Fondbolagets proaktiva påverkansarbete adresseras frågan om ökad energieffektivitet genom bolagsdialoger.</p>
Biologisk mångfald	7. Verksamhet som negativt påverkar områden med känslig biologisk mångfald	Andel av investeringar i investeringsobjekt med platser/projekt belägna i eller i närheten av områden med känslig biologisk mångfald där investeringsobjektens verksamhet påverkar dessa områden negativt	1.76%	2.25%		<p>Fondbolaget konstaterar en förbättring i utfallet för 2023 samt en något förbättrad täckning, som för 2023 är över 80%.</p>	<p>Fondbolaget har under året specifikt adresserat biologisk mångfald i 27 av sina proaktiva direkta dialoger.</p> <p>Under året gick Fondbolaget med i investerarinitiativet Nature Action 100 där investerare gemensamt adresserar de 100 företag i världen som bedöms vara mest systemviktiga för att vända utvecklingen av förlust av natur och biologisk mångfald till 2030.</p> <p>Frågan är fortsatt prioriterad för Fondbolagets påverkansarbete.</p>

Vatten	8. Utsläpp till vatten	Ton utsläpp till vatten som genereras av investeringsobjekt per miljon investerade euro, uttryckt som ett vägt genomsnitt	1.40 (t/mEUR)	4.31 (t/mEUR)		Täckningen för indikatorerna är låg och Fondbolaget konstaterar att täckningen under 2023 har ökat marginellt men är fortsatt under 10%. Förväntansbilden är att resultatet kommer att förändras i takt med att täckningen ökar, och att utfallet då bättre kommer att återspegla faktisk påverkan. För årets utfall konstateras att utsläpp till vatten minskat.	Kontroverser inom detta område inkluderas i den normscreening som Fondbolaget köper in via ISS ESG och fall som är omfattande och anses vara extra allvarliga kommer inkluderas i det löpande arbetet med normer.
Avfall	9. Farligt avfall och radioaktivt avfall	Ton farligt avfall och radioaktivt avfall som genereras av investeringsobjekt per miljon investerade euro, uttryckt som ett vägt genomsnitt	3.27 (t/mEUR)	5.66 (t/mEUR)		Fondbolaget konstaterar en förbättring i utfallet för 2023 samt en förbättrad täckning som för 2023 är över 80%.	Kontroverser inom detta område inkluderas i den normscreening som Fondbolaget köper in via ISS ESG och fall som är omfattande och anses vara extra allvarliga kommer inkluderas i det löpande arbetet med normer.
INDIKATORER FÖR SOCIALA FÖRHÅLLANDEN OCH PERSONALFRÅGOR, RESPEKT FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER SAMT FRÅGOR RÖRANDE BEKÄMPNING AV KORRUPTION OCH MUTOR							
Sociala förhållanden och personalfrågor	10. Brott mot FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag	Andel av investeringar i investeringsobjekt som har varit inblandade i brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag	0.03%	0.00%	0.00%	Fondbolaget investerar ej i bolag som har verifierade kränkningar av UNGC:s principer eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Källa för denna bedömning är ISS ESG. I undantagsfall kan ett befintligt innehav få ändrad analys och då avyttras innehavet så snart det är möjligt, dock kan det under den begränsade tiden mellan ändrad signal och avyttring finnas en exponering.	Fortsatt löpande screening och exkluderingsskriterier kopplade till verifierade brott. I de fall ett bolag inte anses ha vidtagit tillräckliga åtgärder säljs bolaget av förvaltningen. Fondbolaget deltar löpande i dialoger tillsammans med andra investerare avseende bolag med verifierade, eller anklagelser om, kränkningar av UNGC:s principer eller OECD:s Riktlinjer för multinationella företag. Frågan är fortsatt prioriterad för Fondbolagets påverkansarbete.
	11. Inga processer och efterlevnadsmekanismer för att övervaka efterlevnaden av FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag	Andel av investeringar i investeringsobjekt utan strategier för att övervaka efterlevnaden av FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella	44.75%	45.98%		Fondbolaget konstaterar en viss förbättring i utfallet för 2023.	Detta är en fråga som Fondbolaget tar upp i relevanta fall i påverkansdialogen samt inom arbetet med röstning på bolagstämmor i de fall där förslag inom detta område är med på agendan. Frågan är fortsatt prioriterad för Fondbolagets påverkansarbete.

		företag eller mekanismer för klagomålshantering av brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag					
	12. Ojusterad löneklyfta mellan könen	Genomsnittlig ojusterad löneklyfta mellan könen hos investeringsobjekt	17.36%	16.61%		Täckningen för indikatorn är låg och fondbolaget konstaterar att täckningen under 2023 har ökat marginellt men är fortsatt under 5%. Förväntansbilden är att resultatet kommer att förändras i takt med att täckningen ökar, och att utfallet då bättre återspeglar faktisk påverkan. För årets utfall konstateras en liten ökning.	På de bolagstämmor där förslag inom detta område är med på agendan för bolagsstämman så analyserar och röstar Fondbolaget på dessa.
	13. Jämnare könsfördelning i styrelserna	Genomsnitt för manlig och kvinnlig representation bland styrelseledamöter i investeringsobjekt, uttryckt i procentandel av samtliga styrelseledamöter	Kvinnor: 34.98% Män: 65.02%	Kvinnor: 34.19% Män: 65.81%		Fondbolaget konstaterar en liten förbättring i utfallet för 2023 då andelen kvinnliga styrelsemedlemmar ökat. Vidare konstateras en förbättrad täckning som för 2023 är över 80%.	Fondbolaget arbetar aktivt med ökad jämställdhet i bolagsstyrelser genom vår representation i valberedningar samt genom hur vi röstar på bolagsstämmor. Frågan är fortsatt prioriterad för Fondbolagets aktiva ägarstyrning.
	14. Exponering mot kontroversiella vapen (antipersonella minor, klusterammunition, kemiska vapen och biologiska vapen)	Andel av investeringar i investeringsobjekt som är involverade i tillverkning eller försäljning av kontroversiella vapen	0.01%	0.07%	0.00%	Fondbolaget investerar ej i bolag med exponering mot kontroversiella vapen. Källa för denna bedömning är ISS ESG. I undantagsfall kan ett befintligt innehav få ändrad analys och då avyttras innehavet så snart det är möjligt, dock kan det under den begränsade tiden mellan ändrad signal och avyttring finnas en exponering.	Fortsatt löpande screening och strikta exkluderingskriterier.

Indikatorer som gäller för investeringar i statliga och överstatliga enheter							
Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling	Mått	Konsekvenser 2023	Konsekvenser 2022	Konsekvenser 2021	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod	
Miljö	15. Växthusgasintensitet	Investeringsobjektens växthusgasintensitet	0.12 (ktCO ₂ /mEUR BNP)	0.17 (ktCO ₂ /mEUR BNP)		För utfallet 2023 konstateras en minskning av växthusgasintensitet. Fondbolagets analys pekar på att den huvudsakliga förklaringen till utfallet beror på att exponeringen minskat mot stater med högre växthusgasintensitet.	Fondbolaget analyserar löpande länder utifrån flertalet faktorer som relaterar till miljö och klimat, genom en inom Fondbolaget egenutvecklad modell som utöver senaste värdet för växthusgasutsläpp per BNP också tar hänsyn till indikatorns trend, samt andel förnybar energi, skydd av naturliga kolsänkor med mera.
Sociala aspekter	16. Investeringsobjektens hemvist där det förekommer bristande samhällsansvar	Antal länder där investeringsobjekten har sin hemvist där det förekommer bristande samhällsansvar (i absoluta tal och relativa tal, dividerat med samtliga länder där investeringsobjekten har sin hemvist), enligt internationella fördrag och konventioner, Förenta nationernas principer och, i förekommande fall, nationell lagstiftning.	0	0		Fondbolaget har fortsatt inga investeringar i investeringsobjekt där det bedöms att det förekommer bristande samhällsansvar. Källa för denna bedömning är Sustainalytics.	Fondbolaget analyserar löpande länder utifrån flertalet faktorer som relaterar till sociala frågor, genom en inom Fondbolaget egenutvecklad modell. Analysen omfattar övergripande områden såsom mänskliga rättigheter, utifrån underliggande faktorer som konflikter, jämställdhet, religionsfrihet och yttrandefrihet.
Indikatorer som gäller för investeringar i fastigheter							
Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling	Mått	Konsekvenser 2023	Konsekvenser 2022	Konsekvenser 2021	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod	
Fossila bränslen	17. Exponering mot fossila bränslen genom fastigheter	Andel av investeringar i fastigheter som är involverade i utvinning, lagring, transport eller tillverkning av fossila bränslen	Ej applicerbar	Ej applicerbar		Det saknas direktinvesteringar i fastigheter.	Det saknas direktinvesteringar i fastigheter.
Energieffektivitet	18. Exponering mot energieffektiva fastigheter	Andel av investeringar i energieffektiva fastigheter	Ej applicerbar	Ej applicerbar		Det saknas direktinvesteringar i fastigheter.	Det saknas direktinvesteringar i fastigheter.

Andra indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer

Tabell 2

Ytterligare klimat- och miljörelaterade indikatorer

Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling	Mått	Konsekvenser 2023	Konsekvenser 2022	Konsekvenser 2021	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod	
KLIMATRELATERADE INDIKATORER OCH ANDRA MILJÖRELATERADE INDIKATORER							
Indikatorer som gäller investeringar i investeringsobjekt							
Utsläpp	1. Utsläpp av oorganiska föroreningar	Ton oorganiska föroreningar motsvarande per miljon investerade euro, uttryckt som ett vägt genomsnitt	0.00 (t/mEUR)			Detta är den första rapporteringsperioden för indikatorn. I kommande rapportering kommer utvecklingen att förklaras med referens till de åtgärder som vidtagits under referensperioden. Täckningen för indikatorn är i dagsläget under 5%.	Fondbolaget har som ett steg i att kartlägga naturrelaterade risker och möjligheter inlett ett arbete guidat av riktlinjerna inom TNFD – Taskforce on Nature-related Financial Disclosures. Arbetet fortlöper under 2024 med fördjupad analys och vidare planering av åtgärder.
	2. Utsläpp av luftföroreningar	Ton luftföroreningar motsvarande per miljon investerade euro, uttryckt som ett vägt genomsnitt	0.02 (t/mEUR)			Detta är den första rapporteringsperioden för indikatorn. I kommande rapportering kommer utvecklingen att förklaras med referens till de åtgärder som vidtagits under referensperioden. Täckningen för indikatorn är i dagsläget under 5%.	Fondbolaget har som ett steg i att kartlägga naturrelaterade risker och möjligheter inlett ett arbete guidat av riktlinjerna inom TNFD – Taskforce on Nature-related Financial Disclosures. Arbetet fortlöper under 2024 med fördjupad analys och vidare planering av åtgärder.
	3. Utsläpp av ämnen som bryter ned ozonskiktet	Ton ämnen som bryter ned ozonskiktet motsvarande per miljon investerade euro, uttryckt som ett vägt genomsnitt	0.03 (t/mEUR)			Detta är den första rapporteringsperioden för indikatorn. I kommande rapportering kommer utvecklingen att förklaras med referens till de åtgärder	Fondbolaget har som ett steg i att kartlägga naturrelaterade risker och möjligheter inlett ett arbete guidat av riktlinjerna inom TNFD – Taskforce on Nature-related Financial Disclosures. Arbetet fortlöper under 2024 med fördjupad analys och vidare planering av åtgärder.

						<p>som vidtagits under referensperioden.</p> <p>Täckningen för indikatorn är i dagsläget strax över 5%.</p>		
	4. Investeringar i företag utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp	Andel av investeringar i investeringsobjekt utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp som syftar till att anpassa sig till Parisavtalet	33.36%	49.00%		Fondbolaget noterar att en större andel av fondbolagets investeringar har initierat initiativ för minskning av koldioxidutsläpp under 2023. Samtidigt har fondbolaget ökat antalet proaktiva dialoger under 2023 med fokus på bolagens klimatarbete.	Detta är en prioriterad fråga inom ramen för Fondbolagets proaktiva påverkansdialog och klimataspekter adresserades i direkta dialoger med 80 bolag.	
Vatten, avfall och materialutsläpp	6. Vattenanvändning och återvinning	<p>1. Genomsnittlig mängd vatten som förbrukas av investeringsobjekten (i kubikmeter) per miljon euro av intäkter från investeringsobjekten</p> <p>2. Vägd genomsnittlig andel vatten som återvinns och återanvänds av investeringsobjekt</p>	<p>1. 1 516.65 (m³/mEUR)</p> <p>2. 100.45%</p>			<p>Detta är den första rapporteringsperioden för indikatorn. I kommande rapportering kommer utvecklingen att förklaras med referens till de åtgärder som vidtagits under referensperioden.</p> <p>Täckningen för indikatorn är i dagsläget strax över 10%.</p>	Fondbolaget har som ett steg i att kartlägga naturrelaterade risker och möjligheter inlett ett arbete guidat av riktlinjerna inom TNFD – Taskforce on Nature-related Financial Disclosures. Arbetet fortlöper under 2024 med fördjupad analys och vidare planering av åtgärder.	
	7. Investeringar i företag utan policy för vattenförvaltning	Andel av investeringar i investeringsobjekt utan policy för vattenförvaltning	17.69%			<p>Detta är den första rapporteringsperioden för indikatorn. I kommande rapportering kommer utvecklingen att förklaras med referens till de åtgärder som vidtagits under referensperioden.</p> <p>Täckningen för indikatorn är över 80%.</p>	Fondbolaget har som ett steg i att kartlägga naturrelaterade risker och möjligheter inlett ett arbete guidat av riktlinjerna inom TNFD – Taskforce on Nature-related Financial Disclosures. Arbetet fortlöper under 2024 med fördjupad analys och vidare planering av åtgärder.	
	8. Exponering mot områden med hög vattenstress	Andel av investeringar i investeringsobjekt med platser belägna i områden med hög vattenstress utan policy för vattenförvaltning					Fondbolaget avser att rapportera indikatorn men har genom extern dataleverantör inte kunnat säkerställa data.	Fondbolaget har som ett steg i att kartlägga naturrelaterade risker och möjligheter inlett ett arbete guidat av riktlinjerna inom TNFD – Taskforce on Nature-related Financial Disclosures. Arbetet fortlöper under 2024 med fördjupad analys och vidare planering av åtgärder.
	10. Markförstöring, ökenspridning, hårdgörning av mark	Andel av investeringar i investeringsobjekt vars verksamhet	11.00%				Detta är den första rapporteringsperioden för indikatorn. I	Fondbolaget har som ett steg i att kartlägga naturrelaterade risker och möjligheter inlett ett arbete guidat av riktlinjerna inom TNFD

		orsakar markförstöring, ökenspridning eller hårdgörning av mark				kommande rapportering kommer utvecklingen att förklaras med referens till de åtgärder som vidtagits under referensperioden. Täckningen för indikatorn är över 80%.	– Taskforce on Nature-related Financial Disclosures. Arbetet fortlöper under 2024 med fördjupad analys och vidare planering av åtgärder.
	11. Investeringar i företag utan hållbara mark-/jordbruksmetoder	Andel av investeringar i investeringsobjekt utan hållbara mark-/jordbruksmetoder eller policyer				Fondbolaget avser att rapportera indikatorn men har genom extern dataleverantör inte kunnat säkerställa data.	Fondbolaget har som ett steg i att kartlägga naturrelaterade risker och möjligheter inlett ett arbete guidat av riktlinjerna inom TNFD – Taskforce on Nature-related Financial Disclosures. Arbetet fortlöper under 2024 med fördjupad analys och vidare planering av åtgärder.
	12. Investeringar i företag utan metoder för hållbarhet i haven	Andel av investeringar i investeringsobjekt utan metoder eller strategier för hållbarhet i haven	93.91%			Detta är den första rapporteringsperioden för indikatorn. I kommande rapportering kommer utvecklingen att förklaras med referens till de åtgärder som vidtagits under referensperioden. Täckningen för indikatorn är över 80%.	Fondbolaget har som ett steg i att kartlägga naturrelaterade risker och möjligheter inlett ett arbete guidat av riktlinjerna inom TNFD – Taskforce on Nature-related Financial Disclosures. Arbetet fortlöper under 2024 med fördjupad analys och vidare planering av åtgärder.
	13. Kvot för icke-återvunnet avfall	Ton icke-återvunnet avfall som genereras av investeringsobjekt per miljon investerade euro, uttryckt som ett vägt genomsnitt	73.79 (t/mEUR)			Detta är den första rapporteringsperioden för indikatorn. I kommande rapportering kommer utvecklingen att förklaras med referens till de åtgärder som vidtagits under referensperioden. Täckningen för indikatorn är under 50%.	Fondbolaget har som ett steg i att kartlägga naturrelaterade risker och möjligheter inlett ett arbete guidat av riktlinjerna inom TNFD – Taskforce on Nature-related Financial Disclosures. Arbetet fortlöper under 2024 med fördjupad analys och vidare planering av åtgärder.
	14. Naturliga arter och skyddade områden	1. Andel av investeringar i investeringsobjekt vars verksamhet påverkar hotade arter 2. Andel av investeringar i investeringsobjekt utan en politik för skydd av biologisk mångfald som omfattar operativa platser som ägs, hyrs ut, förvaltas i eller i	1. – 2. 1.23%			Detta är den första rapporteringsperioden för indikatorn. I kommande rapportering kommer utvecklingen att förklaras med referens till de åtgärder som vidtagits under referensperioden. Fondbolaget har vid rapporteringstillfället inte möjlighet att bryta	Fondbolaget har som ett steg i att kartlägga naturrelaterade risker och möjligheter inlett ett arbete guidat av riktlinjerna inom TNFD – Taskforce on Nature-related Financial Disclosures. Arbetet fortlöper under 2024 med fördjupad analys och vidare planering av åtgärder.

		anslutning till ett skyddat område eller ett område med hög biologisk mångfald utanför skyddade områden				ut ett separat värde för del-indikator 1. Täckningen för del-indikator 2 är över 80%.	
15. Avskogning		Andel av investeringar i företag utan policy för att hantera avskogning	81.42%			Detta är den första rapporteringsperioden för indikatorn. I kommande rapportering kommer utvecklingen att förklaras med referens till de åtgärder som vidtagits under referensperioden.	Fondbolaget har som ett steg i att kartlägga naturrelaterade risker och möjligheter inlett ett arbete guidat av riktlinjerna inom TNFD – Taskforce on Nature-related Financial Disclosures. Arbetet fortlöper under 2024 med fördjupad analys och vidare planering av åtgärder.

Tabell 3

Ytterligare indikatorer för sociala förhållanden och personalfrågor, respekt för mänskliga rättigheter samt frågor rörande bekämpning av korruption och mutor

INDIKATORER FÖR SOCIALA FÖRHÅLLANDEN OCH PERSONALFRÅGOR, RESPEKT FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER SAMT FRÅGOR RÖRANDE BEKÄMPNING AV KORRUPTION OCH MUTOR

Indikator på negativa konsekvenser för hållbar utveckling	Mått	Konsekvenser 2023	Konsekvenser 2022	Konsekvenser 2021	Förklaring	Vidtagna åtgärder, och planerade åtgärder och mål för nästa referensperiod
---	------	-------------------	-------------------	-------------------	------------	--

Indikatorer som gäller investeringar i investeringsobjekt

Mänskliga rättigheter	9. Ingen policy för mänskliga rättigheter	Andel investeringar i enheter utan en policy för mänskliga rättigheter	6.58%	8.25%		Fondbolaget konstaterar en förbättring i utfallet för 2023 då andelen investeringar i bolag med policy för mänskliga rättigheter ökat. Vidare konstateras en förbättrad täckning som för 2023 är över 80%.	Detta är en prioriterad fråga inom ramen för Fondbolagets proaktiva påverkansdialog och mänskliga rättigheter adresserades i direkta dialoger med 53 bolag, vilket är en ökning från föregående år.
-----------------------	---	--	-------	-------	--	--	---

Indikatorer som gäller för investeringar i statliga och överstatliga enheter

Sociala aspekter	18. Genomsnittlig inkomstskillnad	Fördelningen av inkomst och ekonomisk ojämlikhet bland aktörerna i en viss ekonomi inbegripet en kvantitativ indikator	64.83			Indikatorn mäter Gini-koefficienten, normaliserat till ett betyg 0-100 genom Sustainalytics process inom Country Risk Ratings. Ett lägre betyg tyder på större ekonomisk ojämlikhet.	Fondbolaget analyserar löpande länder utifrån flertalet faktorer som relaterar till sociala frågor, genom en inom Fondbolaget egenutvecklad modell. Analysen omfattar övergripande områden utifrån underliggande faktorer som inkluderar ekonomisk jämställdhet.
------------------	-----------------------------------	--	-------	--	--	--	--

		som förklaras i förklaringskolumnen				Underliggande data hämtar Sustainalytics från Världsbanken. Detta är den första rapporteringsperioden för indikatorn. I kommande rapportering kommer utvecklingen att förklaras med referens till de åtgärder som vidtagits under referensperioden.	
	19. Genomsnittsvärde för yttrandefrihet	Mäter i vilken utsträckning politiska och civila samhällsorganisationer kan verka fritt inbegripet en kvantitativ indikator som förklaras i förklaringskolumnen	75.66			Indikatorn mäter bedömningen av huruvida de kan delta i att välja styre, grad av yttrandefrihet, föreningsfrihet och pressfrihet, normaliserat till ett betyg 0-100 genom Sustainalytics process inom Country Risk Ratings. Ett lägre betyg tyder på lägre grad av yttrandefrihet. Underliggande data hämtar Sustainalytics från Världsbanken. Detta är den första rapporteringsperioden för indikatorn. I kommande rapportering kommer utvecklingen att förklaras med referens till de åtgärder som vidtagits under referensperioden.	Fondbolaget analyserar löpande länder utifrån flertalet faktorer som relaterar till sociala frågor, genom en inom Fondbolaget egenutvecklad modell. Analysen omfattar övergripande områden utifrån underliggande faktorer som inkluderar yttrandefrihet.
Mänskliga rättigheter	20. Genomsnittsvärde för respekten för mänskliga rättigheter	Mätning av respekten för mänskliga rättigheter i genomsnitt i investeringsobjekt med hjälp av en kvantitativ indikator som förklaras i förklaringskolumnen	62.87			Indikatorn är normaliserad till ett betyg 0-100 genom Sustainalytics process inom Country Risk Ratings, och mäter ett snitt av följande indikatorer: i) medborgerliga friheter (källa Freedom House), ii) grad av fredlighet (källa Vision of Humanity), iii) politiska rättigheter (källa Freedom House), och iv) ratificering av fördrag och konventioner. Ett lägre värde tyder på	Fondbolaget analyserar löpande länder utifrån flertalet faktorer som relaterar till sociala frågor, genom en inom Fondbolaget egenutvecklad modell. Analysen omfattar övergripande områden utifrån underliggande faktorer som inkluderar mänskliga rättigheter.

						<p>lägre grad av respekt för mänskliga rättigheter.</p> <p>Detta är den första rapporteringsperioden för indikatorn. I kommande rapportering kommer utvecklingen att förklaras med referens till de åtgärder som vidtagits under referensperioden.</p>	
Styrning	21. Graden av korruption i genomsnitt	Mätning av den upplevda nivån av korruption inom den offentliga sektorn med hjälp av en kvantitativ indikator som förklaras i förklaringskolumnen	80.87			<p>Indikatorn mäter bedömningen av huruvida offentlig makt nyttjas för personlig vinning genom korruption och "state capture", normaliserat till ett betyg 0-100 genom Sustainalytics process inom Country Risk Ratings. Ett lägre betyg tyder på högre grad av korruption. Underliggande data hämtar Sustainalytics från Världsbanken.</p> <p>Detta är den första rapporteringsperioden för indikatorn. I kommande rapportering kommer utvecklingen att förklaras med referens till de åtgärder som vidtagits under referensperioden.</p>	Fondbolaget analyserar löpande länder utifrån flertalet faktorer som relaterar till sociala frågor, genom en inom Fondbolaget egenutvecklad modell. Analysen omfattar övergripande områden utifrån underliggande faktorer som inkluderar kontroll av korruption.
	22. Icke samarbetsvilliga skattejurisdiktioner	Investeringar i jurisdiktioner på EU:s förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet	0.00%			<p>Detta är den första rapporteringsperioden för indikatorn. I kommande rapportering kommer utvecklingen att förklaras med referens till de åtgärder som vidtagits under referensperioden.</p>	Fondbolaget analyserar löpande länder utifrån flertalet faktorer som relaterar till sociala frågor, genom en inom Fondbolaget egenutvecklad modell. Fondbolaget avser under 2024 att inkludera kontrollen av icke samarbetsvilliga skattejurisdiktioner som ytterligare en kontrollpunkt.
	23. Genomsnittlig grad av politisk stabilitet	Mätning av sannolikheten för att den nuvarande ordningen störts genom användning av våld med hjälp av en kvantitativ indikator	66.89			<p>Indikatorn mäter upplevd sannolikhet för politisk instabilitet politiskt våld och terrorism, normaliserat till ett betyg 0-100 genom Sustainalytics</p>	Fondbolaget analyserar löpande länder utifrån flertalet faktorer som relaterar till sociala frågor, genom en inom Fondbolaget egenutvecklad modell. Analysen omfattar övergripande utifrån underliggande faktorer som inkluderar politisk stabilitet.

		som förklaras i förklaringskolumnen				process inom Country Risk Ratings. Ett lägre betyg tyder på högre risk för politisk instabilitet. Underliggande data hämtar Sustainalytics från Världsbanken. Detta är den första rapporteringsperioden för indikatorn. I kommande rapportering kommer utvecklingen att förklaras med referens till de åtgärder som vidtagits under referensperioden.	
	24. Genomsnittlig grad av rättsstatlighet	Mätning av korruptionsnivån, bristen på respekten för grundläggande rättigheter och bristerna i civil- och straffrätt med hjälp av en kvantitativ indikator som förklaras i förklaringskolumnen	75.97			Indikatorn mäter förtroendet för- och efterlevnad av samhällets regler, särskilt kvaliteten på avtalsverkställighet, äganderätt, polis och domstol, samt sannolikheten för brott och våld, normaliserat till ett betyg 0-100 genom Sustainalytics process inom Country Risk Ratings. Ett lägre betyg tyder på lägre grad av rättsstatlighet. Underliggande data hämtar Sustainalytics från Världsbanken. Detta är den första rapporteringsperioden för indikatorn. I kommande rapportering kommer utvecklingen att förklaras med referens till de åtgärder som vidtagits under referensperioden.	Fondbolaget analyserar löpande länder utifrån flertalet faktorer som relaterar till sociala frågor, genom en inom Fondbolaget egenutvecklad modell. Analysen omfattar övergripande områden utifrån underliggande faktorer som inkluderar grad av rättsstatlighet.

Beskrivning av strategier för att identifiera och prioritera huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer

Utgångspunkten för Fondbolagets identifiering och prioritering av huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer finns angivna i Policy för aktieägarengagemang och ansvarsfulla investeringar. Policyn uppdateras och antas minst årligen av styrelsen i Fondbolaget. Gällande version av Policyn för aktieägarengagemang och ansvarsfulla investeringar fastställdes den 27 maj 2024 och återfinns på [Följ vårt arbete | Handelsbanken](#).

Ansvarig för implementering av policyer och principer i Fondbolagets strategier och processer är VD för Fondbolaget. VD fastställer, med utgångspunkt bland annat i av styrelsen beslutad Policy för aktieägarengagemang och ansvarsfulla investeringar, riktlinjer för det löpande operativa hållbarhetsarbetet. Dessa riktlinjer uppdateras löpande i linje med utvecklingen av hållbarhetsarbetets metoder och processer. I den löpande investeringsverksamheten ansvarar förvaltningschefer för löpande identifiering och prioritering av huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. En del av dessa utgörs av Fondbolagets Due diligence rutiner i hållbarhetskänsligaste inför investeringsbeslut vilka återfinns på [Följ vårt arbete | Handelsbanken](#).

Genom att löpande följa upp att bolagens och emittenternas efterlevnad av internationella normer och konventioner är i linje med våra åtaganden samt följa upp hur bolagen och emittenterna presterar i förhållande till ett antal indikatorer kan Fondbolaget identifiera huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer.

Fondbolagets bedömning är att Fondbolagets huvudsakliga negativa konsekvenser omfattar följande hållbarhetsfaktorer: klimat, miljö, mänskliga rättigheter, antikorrupcion och arbetsrättsliga frågor samt jämställdhet.

Urvalet av indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer görs med utgångspunkt i Fondbolaget åtaganden samt de internationella normer och konventioner Fondbolaget värnar om. Urvalet tar även hänsyn till Fondbolagets globala investeringsportföljer. Identifieringen ämnar även ta hänsyn till sannolikheten för negativa konsekvenser, dess allvarlighetsgrad samt även om konsekvenserna är oåterkalleliga.

Fondbolagets process och modell för att beakta PAI-indikatorer utgår ifrån en analys av hur prioriterade de olika indikatorerna är för respektive sektor. Analysen grundar sig i en omfattande mappning på sub-sektornivå för att säkerställa att rätt PAI-indikatorer prioriteras för respektive sektor, samt vad eventuella brister bör leda till för typ av åtgärdssignal i beaktandet. Flera indikatorer anses vara prioriterade oavsett sektor, exempelvis PAI 1.10: Brott mot FN:s Globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

Utifrån identifiering och prioritering av huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer vidtar Fondbolaget åtgärder genom de tre huvudsakliga strategierna för Välja in, Välja bort och Påverka som Fondbolaget löpande tillämpar i förvaltningen:

- Fondbolaget integrerar hållbarhetsrisker i investeringsbesluten för att undvika investeringar i bolag med höga hållbarhetsrisker och istället välja in bolag som hanterar sina hållbarhetsrisker på ett godtagbart sätt.
- Genom screening och exkludering väljer Fondbolaget bort bolag som agerar i strid med internationella normer och konventioner och/eller som genom sina produkter och tjänster är involverade i kontroversiella sektorer.
- Genom dialog och aktiv ägarstyrning påverkar Fondbolaget bolag till att hantera sina hållbarhetsrisker och potentiella negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer.

Strategi för att välja in, Strategi för att välja bort och Strategi för påverkan återfinns på [Följ vårt arbete | Handelsbanken](#).

Datainhämtning och analys baseras på uppgifter från extern leverantör av hållbarhetsdata. Fondbolaget använder för denna redogörelse primärt data från ISS ESG samt Sustainalytics. Fondbolaget har gjort bedömningen att inhämta uppgifter direkt från bolagen inte är hanterbart utan istället alltså valt att anlita extern leverantör av hållbarhetsdata för denna inhämtning. Denna data baseras på bolagens publika information och rapportering. I de fall bolagen inte rapporterar görs estimering för vissa datapunkter. Hållbarhetsdata för olika områden kan vara estimerade om det går att göra på ett tillförlitligt sätt. Det kan inte uteslutas att estimerade värden kan såväl underskatta som överskatta de negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer.

Vidare, för att identifiera klimatrisker gör Fondbolaget scenarioanalyser och stresstester på Fondbolagets investeringsportföljer.

Strategier för engagemang

Utgångspunkten för vårt påverkansarbete är Handelsbankens värdegrund, våra åtaganden samt de internationella normer och konventioner Fondbolaget värnar om. I egenskap av betydande investerare har Fondbolaget ett ansvar och en möjlighet att påverka bolag att agera ansvarsfullt och bedriva sin verksamhet på ett hållbart sätt samt att verka för att kapitalförvaltningsbranschen utvecklar sitt hållbarhetsarbete. Fondbolaget påverkar genom bolagsdialoger, ägarstyrningsarbete och investerarnätverk vilket beskrivs i Strategi för påverkan och Handelsbanken Fonder Röstningspolicy som återfinns på [Följ vårt arbete | Handelsbanken](#). Fondbolaget hanterar primärt negativa konsekvenser genom påverkansdialoger och aktivt ägarstyrningsarbete och använder såväl egen intern som extern analys som underlag för hur Fondbolaget röstar på bolagsstämmor.

För att fastställa och prioritera inriktningen på vårt påverkansarbete tar Fondbolaget utgångspunkt i identifiering och prioritering av huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer, se ovan, samt investeringarnas sektor och geografiska exponering. Vägledande är även våra åtaganden till internationella ramverk och principer såsom FN:s Global Compact och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.

Påverkansaktiviteter där påverkansmöjlighet finns prioriteras och Fondbolagets hantering av negativa konsekvenser för hållbarhet genom påverkansarbete inkluderar reaktiv dialog då bolag misstänks eller konstateras ha överträtt internationella normer, samt proaktiv dialog för att uppmuntra förbättring av bolags hållbarhetsarbete och därigenom förebygga risk för negativ påverkan. Proaktiv påverkan har under året främst fokuserat på områdena minskad klimatpåverkan, biologisk mångfald samt mänskliga rättigheter, inklusive arbetsrätt. Inom respektive område har ett urval av bolag inom sektorer med hög risk för negativ påverkan prioriterats.

Genom vårt ägarstyrningsarbete påverkar vi bolagen via deltagande i valberedningar samt röstning på stämmor. Fondbolaget bevakar inför årsstämmor specifika aktieägarmotioner relaterat till hållbarhet såsom klimatfrågan, jämställdhet och arbetsrätt.

Fondbolaget avser att mer systematiserat arbeta för att utveckla tydligare processer och rutiner för att säkerställa att lämpliga åtgärder vidtas i de fall att målsättningen om en minskning av huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer för de investeringar som medför störst risker för negativa konsekvenser, inte uppnås.

Hänvisning till internationella standarder

Fondbolaget stödjer internationella initiativ och riktlinjer som har som gemensamt syfte att uppmuntra och underlätta hållbart företagande. Fondbolaget har genom Handelsbanken undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UN PRI) och Handelsbanken och Fondbolaget står även bakom det frivilliga FN-initiativet Global Compact. Fondbolaget har vidare undertecknat Net Zero Asset Managers-initiativet, och satt mål för att investera i linje med Parisavtalet och nå nettonoll växthusgasutsläpp från investeringsportföljer senast år 2040. Dessa initiativ och riktlinjer är vägledande för Fondbolagets arbete och utgör tillsammans med de värderingar som kommer till uttryck i vår företagskultur en tydlig och gemensam grund för vår kapitalförvaltning.

Följande indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer ger stöd i att mäta graden av anpassning till Parisavtalet:

- Tabell 1, indikator 1. Utsläpp av växthusgaser
- Tabell 1, indikator 2. Koldioxidavtryck
- Tabell 1, indikator 3. Investeringsobjektens växthusgasintensitet
- Tabell 1, indikator 4. Exponering mot företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen
- Tabell 1, indikator 5. Andel av icke-förnybar energiförbrukning och energiproduktion
- Tabell 1, indikator 6. Energiförbrukningsintensitet per sektor med stor klimatpåverkan
- Tabell 1, indikator 15. Växthusgasintensitet
- Tabell 2, indikator 4. Investeringar i företag utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp

Vidare ger följande indikatorer stöd i att mäta graden av överensstämmelse med Global Compact (UNGC):

- UNGC princip 1 och 2:
 - Tabell 3, indikator 9. Ingen policy för mänskliga rättigheter
- UNGC princip 7 och 8:
 - Tabell 1, indikator 1. Utsläpp av växthusgaser
 - Tabell 1, indikator 2. Koldioxidavtryck
 - Tabell 1, indikator 3. Investeringsobjektens växthusgasintensitet
 - Tabell 1, indikator 4. Exponering mot företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen
 - Tabell 1, indikator 5. Andel av icke-förnybar energiförbrukning och energiproduktion
 - Tabell 1, indikator 6. Energiförbrukningsintensitet per sektor med stor klimatpåverkan
 - Tabell 1, indikator 7. Verksamhet som negativt påverkar områden med känslig biologisk mångfald
 - Tabell 1, indikator 8. Utsläpp till vatten
 - Tabell 1, indikator 9. Farligt avfall och radioaktivt avfall
- UNGC princip 1-10:
 - Tabell 1, indikator 10. Brott mot FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag
 - Tabell 1, indikator 11. Inga processer och efterlevnadsmekanismer för att övervaka efterlevnaden av FN:s globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag

Följande indikatorer ger stöd i att mäta risk för påverkan på biologisk mångfald och ekosystem, genom drivkrafter för naturförändringar i enlighet med riktlinjerna från Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD, [Guidance for Financial Institutions](#)):

- Klimatförändringar:
 - Tabell 1, indikator 1. Utsläpp av växthusgaser
- Förändring av mark-/sötvatten- och havsanvändning:
 - Tabell 2, indikator 10. Markförstöring, ökenspridning, hårdgörning av mark
 - Tabell 2, indikator 15. Avskogning
- Föroreningar:
 - Tabell 1, indikator 8. Utsläpp till vatten
 - Tabell 1, indikator 9. Farligt avfall och radioaktivt avfall
 - Tabell 2, indikator 1. Utsläpp av oorganiska föroreningar
 - Tabell 2, indikator 2. Utsläpp av luftföroreningar
 - Tabell 2, indikator 3. Utsläpp av ämnen som bryter ned ozonskiktet
 - Tabell 2, indikator 13. Kvot för icke-återvunnet avfall
- Resursanvändning:
 - Tabell 2, indikator 6. Vattenanvändning och återvinning
 - Tabell 2, indikator 7. Investeringar i företag utan policy för vattenförvaltning
 - Tabell 2, indikator 8. Exponering mot områden med hög vattenstress
 - Tabell 2, indikator 11. Investeringar i företag utan hållbara mark-/jordbruksmetoder
 - Tabell 2, indikator 12. Investeringar i företag utan metoder för hållbarhet i haven
- Naturtillstånd:
 - Tabell 1, indikator 7. Verksamhet som negativt påverkar områden med känslig biologisk mångfald
 - Tabell 2, indikator 14. Naturliga arter och skyddade områden

Vad avser klimatscenarioanalys har Fondbolaget för året 2023 använt verktyg från ISS ESG för analys av såväl omställningsrisker som fysiska klimatrisker. I båda fallen kommer de huvudsakliga scenarion som används från Internationella energirådet (IEA). Resultatet av klimatscenarioanalysen presenteras i Fondbolagets årliga klimatrapport som upprättas enligt TCFD:s rekommendationer och återfinns på [Följ vårt arbete | Handelsbanken](#).

Historisk jämförelse

I Fondbolagets historiska jämförelse så konstateras att datatäckningen generellt har förbättrats 2023 jämfört med 2022, för ett antal indikatorer har den endast ökat marginellt. Graden av datatäckning för de olika indikatorerna påverkar vilka slutsatser som kan dras i den historiska jämförelsen och förväntansbilden är att utfallen generellt kan komma att vara volatila fram till dess att täckningsgraden nått en högre nivå. För de datapunkter där det i år finns historisk data så kan fondbolaget konstatera att det för PAI indikatorer som inkluderar klimatutsläpp i scope 1 och 2 har skett en minskning 2023 jämfört med 2022; gällande indikatorer för scope 3 eller som inkluderar scope 3 så har det skett en ökning 2023 jämfört med 2022. Fondbolagets analys av utfallet visar på att en förklaring är att fler bolag under 2023 har gått från estimerad scope 3 data till rapporterad scope 3 data vilket delvis förklarar ökningen av de rapporterade utsläppen. Fondbolaget menar att det är positivt att fler bolag rapporterar data eftersom detta är bättre redovisar bolagens klimatpåverkan.

För flera indikatorer som beskriver bolagsstyrning så är det marginella skillnader mellan 2023 års utfall och 2022 års utfall, för exakta utfall för både 2023 och 2022 se gärna kommentarer för respektive indikator.

I tabell 2 är det flera indikatorer Fondbolaget rapporterat för första gången 2023 vilket gör att historisk jämförelse först kommer kunna göras kommande år. En indikator i tabell 2 där Fondbolaget har möjlighet till historisk jämförelse är *Investeringar i företag utan initiativ för minskning av koldioxidutsläpp* där Fondbolaget konstaterar en förbättring 2023 jämfört med 2022. Anledningen till förbättringen är att fler bolag under 2023 har tagit initiativ för minskning av koldioxidutsläpp, vilket är positivt.

För tabell 3 har Fondbolaget för 2023 valt att rapportera på flera av indikatorerna för statliga investeringar första gången vilket gör att historisk jämförelse först är möjlig nästkommande rapporteringsperiod. Indikatorn *Ingen policy för mänskliga rättigheter* som gäller investeringar i investeringsobjekt har för 2023 förbättrats i jämförelse med 2022 års utfall. Fondbolaget konstaterar att bolag generellt ökar och förbättrar sin rapportering vilket är positivt eftersom det ger bättre underlag för Fondbolagets investeringsbeslut.

Notera att utfallen för 2023 och tidigare års utfall där data finns redovisas för respektive rapporteringspunkt i avsnittet Beskrivning av huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer där historisk data finns tillgänglig. Notera att ytterligare indikatorer tillkommit för denna rapporteringsperiod och därför kommer utvecklingen av dessa förklaras i nästkommande rapportering.

Stockholm 28 juni 2024

Magdalena Wahlqvist Alveskog

Verkställande direktör